915/13

Den 6. maj 2013 blev i sag nr. 83.414:

xxxx xxxxxxxxxxxxx
xxxxxxxx xx
xxxx xxxxxx

mod

Købstædernes Forsikring GS
Grønningen 1
1270 København K

afsagt

k e n d e l s e :

Forsikringstageren har ulykkesforsikring i Købstædernes Forsikring GS. Han klager over, at selskabet har afvist at yde dækning i anledning af et anmeldt ulykkestilfælde.

Selskabet har afvist at yde dækning med henvisning til selvforskyldt beruselse og grov uagtsomhed.

Klagerens hustru anmeldte den 15/3 2010, at klageren den 12/2 2010 var besvimet og havde slået hovedet i klinkegulvet, hvorved han fik to blødninger i hjernen. Hans læge underskrev den 30/5 2011 en begyndelsesattest, hvori han oplyste, at skaden skyldtes besvimelse, da klageren pludseligt faldt om og slog hovedet. Han oplyste endvidere, at klageren var kronisk alkoholiker, men at hverken hustruen eller han selv mente, at han havde drukket den dag.

Selskabet modtog til brug for vurderingen af sagen en række lægelige oplysninger.

Af journal fra klagerens egen læge fremgår, at klageren både før og efter faldet var i antabusbehandling for alkoholmisbrug.

2. 83.414

Af journal af 13/2 2010 fra hospitalets medicinske afdeling fremgår bl.a.:

"**Aktuelt**
Pt. er kronisk alkoholiker, men p.t. på antabus, men drikker angiveligt lidt alligevel og bliver dårlig herved. I går eftermiddags bliver pt. relativ pludselig svimmel og skidt tilpas. Da han rejser sig op, lipytomerer han pludseligt. Samlever står tilfældigvis bagved og når at gribe ham, pt. vågner umiddelbart op herefter. De måler et BT på ham da de kommer hjem og dette er 80/44. Pt. lægger sig til at sove i ca. 4 timer, hvorefter han er ganske frisk.

Har i dag lavet mad til omkring 100 mennesker i et cafeteria, hvor han er forpagter. Kommer hjem ved 21.30 tiden og da han åbner døren til soveværelset, kan ægtefællen se, at han står op ad dørkarmen og inden hun når hen til ham, falder han bagover og slår hovedet ind i klinkegulv.
Pt. er ukontaktbar i 3-4 min., nærmest snorkende med halvt åbne øjne. Da han vågner er han temmelig forvirret, hvorfor man ringer til Falck.
Pt. er i øvrigt sund og rask til dagligt fraset sit alkoholmisbrug.
…
Der tages for en sikkerheds skyld koronarmarkører, som er normale. Pt. snakker hele tiden om, at han er stresset pga. denne store middag og fordi de skal ud at rejse i morgen og at det formentlig er pga. dette, at han har det som han har det. Kan slet ikke huske, at han har været faldet og slået hovedet. Pludselig stopper han op og spørger om, hvor han er og er tydeligt desorienteret.
Der gives tabl. Selo-zok 50 mg
samt i.v. Tavegyl 1 mg
dels for at dæmpe takykardien og dels på mistanke om alkohol antabusreaktion. Kort herefter bliver pt. faktisk bedre og mere relevant, kan redegøre for, hvor han er, hvilken dag det er, dato og sit cpr.nr."

Af epikrise af 13/2 2010 fra et andet hospitals neurologiske afdeling, hvortil klageren blev overført fra det første hospital, fremgår bl.a.:

"**Indlæggelse**
57-årig mand indlægges akut fra … Sygehus efter besvimelsestilfælde i hjemmet med efterfølgende hovedtraume.
…
Alkohol:
Kendt med overforbrug. I antabus behandling, men har alligevel drukket alkohol.
…
AKTUELT:
Ifølge opkaldende læge fra … sygehus havde pt'en i aftes fået en del alkohol. Drukket på trods af antabus behandling. Følte sig til aften skidt tilpas, ukarakteristisk. Til aften igen indtaget alkohol i festligt lag. Pludselig skidt tilpas og besvimet. Ingen forudgående klager over hovedpine. Slog baghovedet mod en radiator."

Af journal fra et tredje hospitals neurologiske afdeling fremgår bl.a.:

"**22.02.10**
…
Tidligere
Pt. kendt med alkohol overforbrug, i antabusbehandling.

Aktuelt

Pt. er kendt med kronisk alkoholisme i antabusbehandling. Den 12.2.2010 drukket alkohol trods antabusbehandlingen. Følt sig skidt tilpas og besvimet.
Pt. slog baghovedet mod en radiator. Pt. blev indlagt den 13.2.2010 på Herning Sygehus med tiltagende konfusion. Akut CTC har vist intrakraniel blødning
…
01.03.10 Minimøde
…
Når patienten bliver udtrættet, kan patienten blive forvirret og blander flere episoder sammen. Patienten kan ikke redegøre for sygdomsforløbet.
Patienten driver et cafeteria i … Hallen og op til indlæggelsen, har patienten været stresset, da hans arbejdsdage har været mellem 12-15 timer. Samtalen bærer også præg af, at han skal lave mad til mange selskaber, og det stresser ham, at han har bestillinger på selskaber i fremtiden, som han ikke kan tage hjem og ordne.
…
04.03.10 Neuropsykologisk vurdering
Dags dato PTA-vurdering af denne 57-årige mand, der den 12.02.10 har drukket alkohol trods Antabus-behandling og efterfølgende besvimet og slået baghovedet. Han har ikke slået hovedet mod en radiator, som det er anført i indlæggelsesnotatet, men ned i et klinkegulv. Denne oplysning har jeg fra ægtefællen, som overværede faldet.
…
23.03.2010 NEUROPSYKOLOGISK NOTAT
Efter at patienten har være hjemme på weekend, har ægtefællen fortalt, at patienten både har kørt bil og til og med kørt bil i alkoholpåvirket tilstand. Dette er sket trods udtrykkeligt kørselsforbud ved møde i sidste uge. Der skrives derfor dags
dato brev
til Embedslægeinstitutionen
mhp. indberetning af dette.
…
24.03.10, stuegang
Patienten har været hjemme i weekenden og har drukket alkohol. Vi har kontaktet alkoholrådgiver, som [klager] også har tillid til og de anbefaler at han skal tage antabus dagligt ved hjemmesygeplejerske i starten. Har aftale med alkoholkonsulent på tirsdag med henblik på yderligere udredning.
Indtil videre ordinerer jeg rp. tabl. antabus 200 mg dagligt
Der er også blevet udskrevet recept på antabus.
Det er meningen at hjemmesygeplejerske dagligt kommer og giver patienten antabus.
…
18.05.2010 NEUROPSYKOLOGISK UNDERSØGELSE
57-årig mand, der d. 12.02.2010 faldt i hjemme og slog baghovedet imod et klinkegulv. Det er anført i journalen, at patienten havde drukket alkohol den pågældende dag, men der forligger faktisk ingen sikre observationer fra hverken patient eller ægtefælle om et eventuelt alkoholindtag. Patienten blev indlagt akut i … og overflyttet til …, hvor han blev opereret for et akut subduralt atom, og CT-skanningen viste endvidere intrakraniel blødning.
…
Dagens neuropsykologiske undersøgelse foretages mhp. vurdering af eventuelle kognitive skader, specielt mhp. genoptagelse af bilkørsel.
…
MEDICIN, RYGNING OG ALKOHOL:
Patienten fortæller, at han dagligt får Antabus, som udleveres i hjemmet af hjemmesygeplejerske. Han er dog slem til at ringe og aflyse hjemmesygeplejerskebesøget om morgenen med den forklaring, at han skal ud af døren og om i hallen, inden de når at komme. I sådanne tilfælde er han ikke altid i flink til at tage Antabus-tabletten selv. Han har således specielt i

de sidste 14 dage i følge ægtefællens udsagn været slem til at drikke på jobbet, ganske vist i små mængder, men stadig med Antabus i blodet. Han anfører dog selv, at det ikke er hensigtsmæssigt at gøre det på den måde, men han kan have svært ved at styre det. Patienten har i mange år under sin ansættelse i restaurationsbranchen indtaget store mængder alkohol, og han var faktisk påbegyndt behandling herfor via Alkoholbehandlingen, inden han kom til skade i februar 2010. Han har kontakt med en behandler … på Alkoholbehandlingen, men de har kun set hinanden en enkelt gang siden udskrivelsen fra Neurologisk Afd. i påsken.
…
RETTELSE: Jeg har i journalnotat af d. 23.03.2010 samt ved indberetning til Embedslægeinstitutionen anført, at patienten på et hjemmebesøg har kørt bil i alkoholpåvirket trods kørselsforbud. Både patient og ægtefælle forklarer dog sammenstemmende, at patienten ikke var alkoholpåvirket, således at der altså kun var tale om at køre bil trods kørselsforbud."

Af klageskemaet, der er underskrevet den 3/10 2012, fremgår bl.a.:

"1. Sagsfremstilling, kort redegørelse for sagen. …
[Klageren] falder om hjemme efter en lang arbejdsdag. Han får i forbindelse med faldet to blødninger i hjernen. Han er alkoholiker og er på det tidspunkt i antabus-behandling. Købstædernes Forsikring afviser skaden, da de har den opfattelse, at [klager] har drukket alkohol imens han får antabus.
Der er imidlertid absolut ingen beviser for dette! Lægerne angiver det som en mulig forklaring på, at han faldt om, men der er ikke taget nogen prøver e.l. der kan bevise den teori. Han har fået udbetalt erstatning for kritisk sygdom i Topdanmark. Dette var ikke sket, hvis de kunne bevise 'grov uagtsomhed' Han har også fået udbetalt invaliderente fra Topdanmark i en periode.

2. Hvad vil De konkret opnå hos selskabet? …
En fair behandling, og udbetaling af erstatning fra ulykkesforsikringen jvf. vilkårene."

I brev af 5/11 2012 til nævnet har selskabet bl.a. anført:

"Vi skal henvise til forsikringsbetingelsernes punkt 27.2.7, hvorefter forsikringen ikke dækker *'Ulykkestilfælde, der skyldes forsikredes grove uagtsomhed eller selvforskyldte beruselse..'*

I denne sag har vi kunnet konstatere, at der er oplyst til neuropsykologen og den indlæggende læge - gengivet i sagen - at forsikringstager har drukket til trods for, at han havde indtaget antabus.

Vores lægekonsulent har vurderet sagen, og lægger til grund, at årsagen til at forsikringstagers fald er, at forsikringstager har drukket alkohol trods sin antabusbehandling, hvilket har bevirket et såkaldt "kemisk blodtryksfald" ganske som dagen inden, hvor forsikringstager tillige besvimede, og hvor hans blodtryk af hustruen blev målt til 80 /44.

Henset til, at samtlige faktuelle oplysninger kommer fra forsikringstager og forsikringstagers hustru, tillader vi os i overensstemmelse med fast praksis at lægge til grund, at dette er "første forklaring", og at sagen derfor skal afgøres på dette grundlag, se dertil AK 81.551, AK 79.411 og AK 77.031.

Vi ser derfor bort fra forsikringstagers hustrus senere 'berigtigelse' til neuropsykologen, som i øvrigt blev afgivet i en situation, hvor forsikringstager ønskede at generhverve førerret, dette fremgår direkte af undersøgelsen.

Vi bemærker i denne sammenhæng, at hustruens berigtigelse af det neuropsykologiske notat fra den 4. marts 2010 kun vedrører spørgsmålet om, hvad forsikringstager slog hovedet imod, men altså ikke, at der var drukket på skadedatoen.

For så vidt angår beruselsen, foreligger der desværre ingen blodprøve, og vi er opmærksomme på, at litteratur og praksis som udgangspunkt kræver en blodprøve for at det kan bevises, at der foreligger selvforskyldt beruselse.

I denne sag er der dog tale om dels en forsikringstager, der er kendt med overforbrug af alkohol, og som medgiver ikke bare at kunne drikke trods antabusbehandling, men også at dette de facto også er sket, ikke bare i den konkrete situation, men også både før og efter, se igen udskrifterne fra egen læge.

Mere konkret har vi som nævnt også baseret afgørelsen på forklaringen til de læger, der har behandlet forsikringstager, og Ankenævnet har tidligere - helt undtagelsesvist - tiltrådt at der statueres beruselse uden blodprøve, hvis der foreligger andet bevis, der gør det ubetænkeligt at lægge til grund, at der foreligger beruselse.

Vi henviser til AK 81.101, hvor nævnet med en konkret bevisbyrdevurdering lægger til grund - blandt andet på baggrund af "oplysningerne i sygehusjournal og politirapporten" - at forsikringstager var beruset, uanset der ikke forelå en blodprøve.

I denne sag er første forklaring fra forsikringstager og forsikringstagers hustru - som var de eneste der var til stede da uheldet indtraf - at han havde drukket trods sin antabusbehandling.

Denne forklaring er loyalt givet videre til den indlæggende læge, ligesom den er noteret i skade- stuejournalen, og oplyst til neuropsykologen og igen gengivet ved indlæggelse på neurokirurgisk afdeling, hvortil kommer at det af udskriften fra … Sygehus fremgår, at han faktisk medicineres ved indlæggelse for det forhold, at der er tale om en alkohol-antabus reaktion, se udskriftet fra den 13. februar 2010 som gengivet ovenfor, og vi finder derfor under henvisning AK 81.101 at der er overvældende (lægelig) dokumentation for, at forsikringstager har drukket.

Vi finder på denne baggrund, at vi har løftet beviset for, at skaden er sket som følge af selvforskyldt beruselse, og fastholder derfor afgørelsen.

Vi finder derudover, at forsikringstager har måttet indse, at der var en indlysende risiko for at få et ildebefindende ved at drikke alkohol når han er i antabusbehandling, og at skaden derfor er fremkaldt ved grov uagtsomhed.

Vi lægger vægt på, at lavt blodtryk og dermed besvimelser af netop denne karakter er et typisk symptom ved at drikke trods antabusbehandling, og at forsikringstagers meget lave blodtryk ved målingen ved besvimelsen dagen inden, netop er symptom på et såkaldt 'kemisk blodtryksfald'.

Dertil kommer, at reaktionen på alkoholindtagelse for en person der er i behandling med antabus jo netop er utilpashed mv., hvilket må være kendt for personer med den konkrete lidelse, hvorfor vi også af denne grund finder, at skaden er fremkaldt ved grov uagtsomhed.

Såfremt Ankenævnet finder, at der er tvivl om rækkevidden af de lægelige bedømmelser, skal vi bede om, at sagen afvises efter vilkårenes § 4."

Af forsikringsbetingelserne fremgår:

"**27.1 Hvilke skader er dækket**
27.1.1 Direkte følger af ulykkestilfælde. Ved ulykkestilfælde forstås en pludselig hændelse, der forårsager varige men eller død. Ulykkestilfælde, der skyldes besvimelse eller ildebefindende, er tillige dækket.
…
27.2 Hvilke skader er *ikke* dækket
Ulykkesforsikringen dækker ikke
…
27.2.7 Ulykkestilfælde, der skyldes forsikredes grove uagtsomhed eller selvforskyldte beruselse, herunder påvirkning af narkotika eller andre lignende giftstoffer, samt selvmord."

Nævnet udtaler:

Nævnet lægger til grund, at klageren på skadetidspunktet havde et alkoholmisbrug og var i antabusbehandling.

På baggrund af de foreliggende oplysninger om hændelsesforløbet, som det er beskrevet i de forskellige hospitalers journalmateriale, finder nævnet ikke med tilstrækkelig sikkerhed at kunne lægge til grund, at årsagen til at klageren faldt og slog hovedet er, at han forud herfor havde indtaget alkohol. Nævnet lægger herved vægt på, at klagerens hustru ikke var sammen med ham, før ulykken skete, og at han selv var uklar, da han blev indlagt på hospitalet. Nævnet finder derfor, at selskabet ikke med henvisning til, at ulykken skyldes klagerens grove uagtsomhed eller selvforskyldte beruselse, har været berettiget til at afvise at yde dækning.

7. 83.414

Som følge heraf

b e s t e m m e s :

Selskabet, Købstædernes Forsikring GS, skal genoptage sagen med henblik på at fastsætte det varige mén, der er en følge af ulykken den 12/2 2010.

Svend Bjerg Hansen
Udskriftens rigtighed bekræftes

Henning Jønsson